

Отчетен доклад

за работата на НЧ „Извор-1873” с. Самоводене през 2023 г.

Уважаеми колеги,

Измина една паметна година. Годината, в която отбелязахме 150-тата годишнина на нашето читалище. Година, през която читалището продължи да изпълнява своята основна задача, а именно да бъде културно средище, задоволяващо културните потребности на самоводчани и най-социалната организация, която безплатно могат да ползват всички жители и гости на селото. В нашето читалище кипи усилена дейност, която продължава традициите му вече от 150 години. Съвсем накратко искам да ви запозная със свършеното и несвършеното през изтеклата 2023 година, следвайки различните звена на читалищната дейност.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Водещото звено в миналото в последните години отстъпва своето място. Съвременните технологии, електронните книги и интернет изместиха книжния носител. Това не означава, че за него няма място. И в бъдеще книгата ще бъде нужна и търсена. Архивните материали, които се съхраняват в читалището, хубавите книги образци от българската и чуждестранната литература винаги ще изпълняват своята функция на ценен информационен носител. Въпреки всички предизвикателства на технологичното съвремие, библиотеката продължава да работи пълноценно и успява да бъде привлекателен център за децата и възрастните потребители.

Жалко е, че новите книги са с висока цена и читалищата трудно могат да си ги позволят. Докато в миналото имаше централизирано снабдяване с новоизлязла литература, сега разчитаме на дарения, които в никакъв случай не са новоизлязла литература, а предимно това, от което дадено семейство не се нуждае. Все пак в даренията винаги има ценни книги, които могат а послужат и заслужават да бъдат приети. През 2023 година книги дариха Карина Хинова, Мирослав Карадачев, Радост Илиева, Карина Станкова и др.

След отчислението на морално остарели и скъсани книги, в библиотечният фонд зачислените по настоящем книгите са 9230 тома.

През годината в библиотеката бяха организирани изложби, във връзка с годишнини на писателите: Петко Рачов Славейков, Асен Разцветников, за революционерите Васил Левски, Христо Ботев; за 145 г от освобождението на България от турско робство, за годишнината от рождението на Стефан Стамболов и др.

През февруари библиотеката отново отвори врати за мартенска работилница за деца от с. Самоводене.

През лятната ваканция за учениците бе организирана Кампания „Прозорец към света“. Като най-активни читатели през лятото са наградени с грамоти, книги и предметни награди Карина Хинова, Мирослав Карадачев, Радост Илиева, Карина Станкова и др.

С уредника на ЦРДМ – г-жа Лиляна Гецова редовно работим по предоставяне на материали за велики личности, в областта на фолклора и др.

С регионалната библиотека си партнираме по повод издателството на книги и други материали, изготвяне на програми и организиране на литературни вечери.

Както знаете, през изтеклия 3-годишен мандат най-накрая Община Велико Търново финансира така дълго чакания ремонт на библиотеката, както и на тоалетните в сградата.

Във връзка с мероприятията по отбелязване на 150 години читалище, инициативния комитет боядиса и коридора в сградата

Жители на селото дариха предмети и компютърна техника, в резултат на което библиотеката има съвсем нов, свеж и съвременен вид.

ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ

През 2023 г. към читалището ни работиха **9 колектива** и **3 клуба**, които развиваха своята дейност доколкото позволяваше финансовата обстановка. Ще кажа по няколко думи за всеки от тях.

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР /Бившия театрален колектив „Фантазия“/, с ръководител Георги Василев.

Това е най-старият колектив към читалището. През настоящата 2024 година ни предстои да отбележим 130 години театрално дело в Самоводене. За жалост от една внушителна 20 – 25-членна труппа, сега той наброява 8-9 участника. През 2020 г., когато бе въведено извънредно положение, много от участниците се отказаха. Въпреки всичко, макар и в по-камерен състав труппата продължава да подготвя спектакли под режисурата на Георги Василев, както и да радва своята публика, а също така и да носи награди от фестивали.

През 2023 година подготвихме спектакъла „Свекърва“ от Антон Страшимиров, с който участвахме на Общински театрален преглед „Звездната завеса“ на който отново домакин бе НЧ „Извор – 1873“, в Национален фестивал на любителските театри с. Кортен, Новозагорско и Национален театрален фестивал в Нова Загора.

В Кортен труппата участва и със стара постановка – „Спирка последна“ по Яна Добрева. За тази постановка Гергана Радова и Рена Дранкюлева получиха отличие за актьорско майсторство за ролите на дъщерята и майката.

Със същата постановка драматичният театър участва и в Международен фестивал на изкуствата „Утринна звезда в КК Златни пясъци, където завоюва първо място в своята възрастова категория.

МЛАДЕЖКИ ТЕАТРАЛЕН СЪСТАВ „ТАЛАНТИ”, с ръководител Рена Дранкюлева.

През 2023 г. трупата поднови прекъснатата от пандемията работа по постановката „Боряна“ от Йордан Йовков.

Освен в с. Самоводене, постановката бе представена и в гр. Горна Оряховица.

Трупата участва в Общински театрален преглед, както и на Националните театрални прегледи в Нова Загора и Кортен. Поради голямото текучество на участници през последните години, трупата не можа да се класира със своите участия във фестивали.

ДЕТСКО-ЮНОШЕСКО ТЕАТРАЛНО СТУДИО „МАГИЯ” с ръководител Рена Дранкюлева. Това е съставът, който се поддържа най-трудно, тъй като децата не се ангажират. Затова пета поредна година този състав е подпомаган от участници в ТЕАТЪР 220 – гр. Горна Оряховица. Все още се надявам и вярвам, че колегите учители ще успеят да вляят любов към театралното изкуството в децата, за да имат те желание да се занимават с една такава дейност извън учебните си занимания. Проблемът е, че и децата в училището в с. Самоводене са вече много малко на брой, а тези които учат в съседните градове са в различни смени, с различно свободно време. Тази година студио „Магия“ подготви постановката „Моцарт“ по Иван Радоев. Постановката бе представена на Общински театрален преглед, в Национален фестивал на ученическите театри „Климент Михайлов“ гр. Русе и Национален фестивал на камерните и кафе-театри в Град Свищов. В град Свищов Преслав Георгиев взе награда за най-добър млад актьор. Постановката бе представена освен в Самоводене, също така и в с. Козаревец, град Полски Тръмбеш и град Горна Оряховица.

ЖЕНСКИ НАРОДЕН ХОР „РОДНА ЗЕМЯ”.

Шеста година хорът продължава да работи под ръководството на Аспарух.

Хорът редовно се включва в читалищни изяви и концерти. През 2023 година хорът взе участие в:

- в събора „Самоводене – пее и танцува“ с. Самоводене
- Национален преглед на любителските народни хорове и групи за обработен фолклор „Ганчо Михов“ с. Първомайци.
- Общински празник на народното певческо изкуство с. Присово
- Национален Петропавловски събор на народното творчество
- Международен фолклорен фестивал „Арт таланти“ гр. Прага, Чехия, от където си завърна с Втора награда, както и с индивидуална награда на Антоанета Скендерова.

За съжаление бъдещето на 50-годишния хор за обработен фолклор е изправен пред два сериозни проблема. Първият – както и всички останали състави – е липсата на свежи попълнения. Вторият проблем е, че през лятото ръководителят се премести да живее в друг град. Опитвахме варианти с двама нови ръководители. В крайна сметка на този етап работата на хора бе спасена от

бившия дългогодишен ръководител Георги Янков. Благодарение на него хорът успя да се подготви за участие в новогодишната програма.

В момента намерихме нов ръководител, който започва работа с женски хор. Да се надяваме че този прекрасен състав ще продължи своята работа за радост на своята публика.

МЛАДЕЖКА ГРУПА ЗА ИЗВОРЕН ФОЛКЛОР „ОТ ИЗВОРА“. Група за фолклорни обичаи с ръководител Румяна Кьосева.

През 2022 година трупата се бе попълнила с 6 момичета на по 13 – 14 години. За съжаление, излизайки след 7-ми клас да учат в градовете, всички те се отказаха и групата отново е в по-скромен състав. Въпреки трудностите, през изминалата година трупата поднови работата по обичай „Лазаруване“, който не можа да бъде представен по време на пандемията. С този обичай взе участие в Общински празник на народното творчество и бит в село Пушево.

ПЕВЧЕСКА ГРУПА „ЗВЪНКИ ГЛАСОВЕ“ – за автентични песни, с ръководител Пламена Русева. Малко трудно се намират певици и в момента трябва да се търси вариант с по-малки момичета, които имат певчески данни, тъй като някои от сегашните участнички имат деца и нямат нужното свободно време. Групата се представи в Общински празник на народното творчество и бит в село Пушево.

Въпреки трудностите по поддържането на двете автентични групи, на новогодишния концерт двете ръководителки взеха участие в програмата, като доведоха на сцената и своите деца. Това ни дава надежда, че ще има приемственост и че традициите ще продължават да се поддържат и в бъдеще.

ДУЕТ ЗА СТАРИ ГРАДСКИ ПЕСНИ „АЗ И ТИ“. Ръководител Пламена Русева. Въпреки, че през изминалите 5-6 години имаше промени в състава на дуета, той продължава да съществува и да представя читалището на форуми в съответния жанр.

През 2023 година дуетът участва в:

- Общински преглед „Засмяна пролет“ гр. Килифарево
- Национален фестивал на старата градска и шлагерна песен „Спомени в песни“ гр. Попово, където Рена Дранкюлева получи индивидуално отличие – трета награда.

Част от театралите се изявяват и като **ЕСТРАДНО-САТИРИЧЕН СЪСТАВ**, с ръководител Малинка Маринова. За жалост все още не сме намерили място за изява в този жанр. Килифарево се опитаха да направят нещо такова, но изместиха статута към фолклорен. Освен това „Усукано по килифарски“ се провежда в края на август – което не ни позволява подготовка и участие, тъй като по това време повечето участници са отпуски, на почивка и т.н.

Съставът успя да се включи в празничната програма посветена на 1 март – ден на самодееца и 3 март – Националният празник на България.

ТАНЦОВ СЪСТАВ „БИСЕРИ“ с ръководител Бисерка Станчева. През юбилейната за читалището година, танцовия състав отпразнува своята 15-та

годишнина. Съставът е редовен участник във всички читалищни и общоселски изяви. Участията и отличията през 2023 година на състава са:

- събор „Самоводене – пее и танцува“ с. Самоводене
- Общински празник на танцовото изкуство гр. В. Търново.
- Фолклорен фестивал на шевицата с. Самоводене.
- Национален Петропавловски събор на народното творчество 2023
- Трето място в село Балван във фестивала „Баницата в делник и празник“,
- Второ място на събора „Тараклъка пее и танцува“ с. Градище
- Второ място в Международен фолклорен фестивал „Арт Таланти“, гр. Прага, Чехия

Освен художествените колективи, които споменах, към читалището работят и три клуба.

КЛУБЪТ НА ЗАВРЕНИТЕ ЗЕТЪОВЕ „КУКУРЯК” с председател Добромир Добрев. Клубът 22 години забавлява самоводската публика и е редовен гост на събратята си в Етрополе. За съжаление последните няколко години по финансови причини не може да бъде провеждана Националната среща на заврените зетъове, на която дълги години читалището в с. Самоводене бе домакин. Надяваме се на по-добри финансови времена, в които да успеем да подновим тези срещи.

ЖЕНСКИ КЛУБ „ДЕТЕЛИНА”, с председател Катя Георгиева, се занимава с женски празници, здравни беседи, плетива, бродерии и др., като мислим да разширим дейността му и с кулинария и да направим изложби. Клубът успя да отбележи както всяка година Бабинден, отпразнувахме заедно и 8 март. Много от жените се включиха активно и в организираната за първи път в читалището „Динена фиеста“.

КЛУБ ПО ТЕНИС НА МАСА, с ръководител Стефан Гецов

/Това е бившият клуб за бойни изкуства, демонстрации и възстановки/ Тъй като дългогодишният ръководител и основател на клуба Христо Петров се отказа, част от участниците поискаха да продължат да се занимават – но вече с по-различен спорт. С организацията на дейностите се зае Стефан Гецов.

Трансформираният клуб проведе своя първи тенис-турнир в края на месец август 2023 г. В турнира се включиха 15 участници. Надяваме се клубът да продължи да набира последователи, които да почнат да участва и във външни турнири, а не само на местно ниво.

КУЛТУРНО-МАСОВА ДЕЙНОСТ

Нашите колективи не само работят, а и демонстрират уменията си, а читалищното ръководство ги подкрепя напълно и се старае да им създаде добри условия за работа. През 2023 година всички колективи, с изключение на естрадно-сатиричния състав, се представиха на Общински празници.

Нашето читалище се изявява активно и като домакин на редица прояви. От 2006 г. до сега сме домакини в партньорство с Община Велико Търново на

Национален фестивал на детско-юношеското театрално изкуство „Малкият принц”, като от 2011 г. мероприятиято се провежда в МДТ „К. Кисимов” гр. Велико Търново. През 2023 г. отново бяхме домакини на Общински театрален празник „Звездната завеса“, който през 2022 г. бе проведен във Велико Търново. За съжаление от няколко години не сме провеждали Националната среща на заврените зетъове, на която дълги години бяхме домакини. Да се надяваме, че и през тази година ще сме домакини на Общинския театрален преглед, тъй като 2024 г. е юбилейна за самоводския театър. 130 години от първата театрална постановка в Самоводене.

Продължаваме да спазваме решението, което сме взели още в началото на мандата да финансираме представянето на всеки колектив поне на един национален форум.

През 2023 година бяха организирани три големи концерта, в които участваха читалищни колективи, както и децата от ОУ „Хр. Смирненски“, малките „Бисерчета“ към ЦРДМ и клуб на пенсионера „Родолубец“:

- Тържество за деня на самодееца и Националния празник на България – 3 март,;

- Великденски концерт;

- Новогодишен концерт.

В съвместната ни дейност с ЦРДМ деца от Самоводене се включиха в организиран от Общината конкурс за рисунка „Коледна магия“. Наградени с грамоти – Стефани Делиниколова, Ивайла Гецова, Йоана Хинова.

В навечерието на международния ден на детето бяхме домакини за втори път на гостуващия пътуващ магичен театър Фикси.

Съвместно с Кметството и Граждански инициативен комитет Обединени за Самоводене“ бе проведен празник за деня на детето с много музика и игри.

През 2023 година станяхме партньори и домакини на част от мероприятията по голям национален проект – „Празник на шевицата“

През август вместо отново да проведем традиционния празник на самоводския лук, съвместно с Кметството и Инициативен комитет „150 години читалище“ бе проведена Динена фиеста. Един нов, различен и много интересен празник. Изпълнен с много игри, музика, смях и накрая – и с вкусно похапване на диня.

В края на декември във фойето на читалището бе организирана коледна работилница, в която децата от Самоводене изработваха новогодишни картички и сувенири. Съвместно с Кметството бе организиран коледен базар в който изработените от децата изделия, както и изделия дарени от местни фирми или изработени от жители на Самоводене – не само членове на читалището бяха продадени. А събраните средства бяха разделени между двете местни учебни заведения – ОУ „Христо Смирненски“ и Детска градина „Пинокио“. Благодарим на всички, които се включиха с труд, дарения в базара, както и на всички, които закупили предлаганите изделия и по този начин подпомогнаха бъдещето на Самоводене – дсцата.

По-горе изброих и отделните участия на колективите в различни фестивали, конкурси и събори.

Така че, както и всяка година можем да се похвалим с богата културно-масова дейност.

И най-значимото събитие естествено бяха мероприятията, свързани със 150 години читалище.

- Пресконференция за предстоящия юбилей.
- Изложба във Велико Търново пред факултета по изобразително изкуство с фотоси от дейностите на читалището през годините;
- Отбелязахме с концерт 15 години танцов състав „Бисери“;
- Драматичен театър представи постановката „Спирка последна“.
- Тържествен концерт в деня на будителите с участие на самодейци от читалището и гости – Танцов ансамбъл „Искра“ при НЧ „Искра“ град Велико Търново и народната певица Калинка Згурова.

В деня на концерта във фойето бе открита и паметна плоча на основателя на читалището – Стефан Кънев Водски.

С това мероприятията от празничния календар не се изчерпват.

След броени дни – на 1 март, деня на самодееца, предстои поредното мероприятие – среща на поколенията.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Нашето читалище разполага с голяма материално-техническа база, за чието поддържане трябва доста средства.

Щастлива съм, че през изминалия мандат най-накрая бяха отпуснати средства за ремонт на библиотеката. Библиотеката и читалнята към нея, както и тоалетните са напълно ремонтирани. Благодарение на инициативен комитет „150 години читалище“ е боядисан и освежен и коридорът. Въпреки че покривът все още има нужда от сериозен ремонт, вече можем да се похвалим с една чиста, свежа, съвременна и приятна за посещение библиотека. И както чухте в доклада по-горе – в нея се провеждат доста различни мероприятия, срещи, изложби и т.н.

През изминалата година най-накрая успяхме да дарим обратно читалищната сграда на Общината. И помощта не закъсня.

Кандидатствахме и бе одобрен проект „Необходими, удобни и практични“ по програма „Инициативи на местните общности“ към Община. Велико Търново на стойност с ДДС 16 752,27 лв. , с които започнахме ремонта на част от тоалетните във фойето. След стартирането на ремонта получихме допълнително отпуснати средства от Община В. Търново за довършване на санитарния възел във фойето на читалището на стойност 32000 лв. И вече можем да се похвалим с напълно обновени и хубави тоалетни за посетителите на читалищните мероприятия.

В края на 2023 кандидатствахме и ни бе одобрен проект „150 години непресъхващ извор“ към Национален фонд Култура. Проектът е на стойност 15 000 лв, като 1200 лв са собствен принос. Част от средствата по проекта също

бяха в полза на подобряване на материалната база на читалището. Бяха закупени и изработени новите кулиси, които са на сцената, закупени нови прожектори, закупена апаратура – усилвател, тонколони, лаптоп, мултимедия.

Да се надяваме в един следващ етап да успеем да обновим изцяло осветлението на сцената и най-вече – да бъде закупен съвременен и качествен пулт за управление на осветителните тела.

Освен това спечелихме проект към Агенция за хората с увреждания по Програма за изграждане на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания на културни, исторически, спортни обекти“ на стойност 41 700 лв.

При кандидатстването по този проект допуснахме една грешка – не включихме ДДС-то. Пред нас стоеше дилемата – дали да се откажем от проект, включващ естакада и тоалетна за хора с увреждания, като при този отказ подлежахме на неустойки, или да си поемем около 8 000 лв ДДС. След заседание на ЧН стигнахме до извода че вместо да плащане неустойки по договора и да се откажем от възможността за тези две ценни придобивки, по-добре да поемем с читалищни средства въпросното ДДС. Още повече, че фирмата-изпълнител се съгласи да изплатим сумата разсрочено. Така че и този проект бе финансиран и реализиран. Всички сте видели, че освен самата тоалетна и естакадата, по проекта са направени и две нови врати – входна и в преддверието на фойето. Освен това, бе обновена и дограмата на гримьорните.

Като стана въпрос за гримьорните искам да изкажа своята огромна благодарност за едно скромно семейство, което със собствени средства направиха ремонт на гримьорните. Измазване, боядисване, теракота на пода, фаянс зад мивката. Боядисани входна врата, вратите на гримьорната и към сцената. Нови маси, огледала, осветление, както и нови закачалки за костюми. За мое съжаление въпросните хора не желаят да бъдат споменати имената им. Затова просто пред вас изказвам огромната си благодарност към тях.

С лично дарение от Ралица Първанова бе изциклен и лакиран пода на сцената.

За съжаление отново не успяхме да набавим средства за ремонта на покрива. Но все пак направеното през миналата година наистина направи читалището доста по-приветливо. Ако успеем да реализираме ремонта на покрива, да освежим тавана и да направим хубаво покритие на пода в салона – ще имаме едно наистина прекрасно читалище.

Не на последно място – за мен това е „черешката на тортата“ – от инициативен комитет „150 години читалище“ бяха закупени и монтирани двата климатика, с които вече е решен проблемът за отопление на салона.

За двете гримьорни също така лично дарение от Рена Дранкюлева – нови отоплителни печки.

Все пак направеното през изминалата година на фона на дългите години през които нищо не успяхме да ремонтираме – никак не е малко.

ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ:

След малко ще имате възможност да чуете финансовия отчет, където ще ви запозная по-подробно с всички пера по приходната и разходната част на читалищната сметка. Искам само да отбележа, че спонсори нямаме и това е много лошо. Всичко, което сме постигнали е с много труд, свиване на разходите, работа на обществени начала, подпомагане на колективите със собствени средства и т.н., като занаят тези методи отново трябва да бъдат в ход. Единственото положително е, че през миналата година все пак имаше хора, които откликнаха с дарения, а също така и трите проекта, които спечелихме.

Макар и малко, все пак читалището имаше направени финансови дарения.

Работещите по проект „150 години непресъхващ извор“ дариха своите хонорари: Ралица Първанова – 203 лв; Бисерка Станчева – 245лв и Рена Дранкюлева – 330 лв.

От ППК „Росица“ Поликраище, с председател Марин Богомилов – 200 лв.

От ЗК „Сила – 95“ с председател Валентин Мицканов – 500 лв.

От Рена Дранкюлева 2500 лв.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ И ВРЪЗКА С МЕДИИТЕ

Смятам, че организационно се справяме добре. В срок подаваме изискваните читалищни документи от Общинската и Регионалната администрация и от МК. Читалището разполага с нужната за осъществяването му документация, която се поддържа редовно и правилно. Редовно правим заседания на ЧН, като всички членове са изключително дисциплинирани, присъстват на заседанията, вземат активно участие в разискванията и решенията и са здрава връзка между ръководството и колективите. Затова аз искам да им благодаря.

От няколко години използваме услугите на професионален счетоводител, тъй като изискванията към счетоводството стават все по-сложни, постоянно се появяват нови, по-добре е да продължим да използваме професионална счетоводна помощ.

Връзките с медиите също са добри. Винаги отразяват важни за читалището събития. През миналата година състоянието на читалището и нуждата му от ремонт отново бе отразено в общинските електрони и печатни медии. Ще продължат да ги отразяват и през настоящата година.

На финала искам да кажа, че съм безкрайно щастлива от факта, че в последните 5 години от моите 35-годишно членство в читалището, наистина има доста подобрения. Ремонтирана библиотека и тоалетни; ремонт на срутената аванс-сцена, ремонтирани със собствени средства и доброволен труд тоалетни при сцената, ремонтирано със спестените от заплати пари докато нямахме действащ секретар фойе на читалището. Монтирана 1 врата с антипаник-брана и закупени пожарогасители; дарени камери за видеонаблюдение. Нови тоалетни във фойето, тоалетна за инвалиди и инвалидна рампа, две нови входни врати – външна и към фойето. Нови кулиси на сцената, изработени с доброволчески

труд от Бисерка Станчева и Катя Георгиева и изциклен и лакиран под на сцената. Изцяло обновени гримьорни – от анонимни спомоществователи. Закупени климатици и печки за гримьорните. Ново озвучаване, частично подменени прожектори, закупен лаптоп и мултимедия.

Уважаеми колеги,

Благодаря на всички, които са тук и на тези, които не са тук. Започна Новият творчески сезон. Предстоят ни много мероприятия и задачи. Надявам се да продължим своята активна дейност – такава, каквато сме имали винаги. Надявам се, особено след като читалището става все по-хубаво, да привлечем нови читалищни членове, както и нови попълнения за всички колективи. Все още ни предстоят куп мероприятия във връзка с отбелязването на 150 г. читалище „Извор”. През тази година предстои да отбележим и 130 години театрално дело в Самоводене. Това никак не е малко. Нашето читалище е изживяло почти век и половина, било е с активна дейност и е писало своята богата история, а 130 от тези години се е развивала и богата театрална дейност, с която ние днес заслужено се гордеем.

Затова апелирам още веднъж – нека всички се обединим и подпомогнем дейността на читалището, нека доказваме неговата полза пред бизнеса и да убедим местните фирми да помагат на читалището, вместо да правим обратното, за да може и нашите деца и внуци да се гордеят като отбелязват 200 г. читалище „Извор” с. Самоводене.

Искам да благодаря на всички за работата през изтеклата година. Надявам се и занапред да работим заедно и все така упорито.

Благодаря за вниманието!

Докладът е приет на Общото събрание на членовете на НЧ „Извор – 1873” на 18.02.2024 г.